

можете да реконструирате съ въображението си живота и условията на стария Калоферъ, опустошенъ отъ турския огънь и сѣчь.

Заклещено между бедрата на Балкана, двата пеша на това спрѣтнато градле се миятъ отъ Тунджа, вѣчно бистра и вѣчно бѣбрива. По горнята страна, на сѣверъ, се издига отвѣсно Балкана, съ своята плешеста снага, обрасла отъ гжста трѣва и съ вѣковенъ букъ. Надъ цѣло Калоферъ, катъ нѣкакъвъ символъ, стърчатъ Мара-Гидикъ и Юмру-Чалъ, двата зрака на нашата свобода. Вѣтрець ли полѣхне или гората зашуми, изъ балканския прѣлѣзъ иде нѣкакъвъ лѣхъ на волность, гласътъ на дрозда и пѣсенъта на хайдука. Тази романтична смѣсь отъ горска свобода, отъ хайдушка пѣсенъ и човѣша волность подѣмала гората, разнасяла я Тунджа, която кръщавала въ нея цѣлото село, цѣлата долина. Кой знае и кой може съ по-малко грѣшки да кажеднесъ, че безъ Калоферъ — въ цѣлата котловина отъ подножието на Мара-Гидикъ до Сливенъ, въ цѣлата Тунджанска областъ, би се крѣпила тѣй дълго оная упоритостъ на нрава и оная любовъ къмъ свободата, които дадоха силенъ тласкъ на революцията отъ 76! Калоферъ създаваше пѣсенъта на хайдутина, буйна и плѣнителна — Тунджа я разнасяше и оглашаваше съ нея цѣлата тракийска долина... Калоферъ — безъ да намаляваме значението на още нѣколко други града — бѣше опората на българското възраждане, на нашето политическо движение, на цѣлата революция. Затворенъ извѣстно врѣме въ себе си, сѣкашъ съзнателно Калоферъ се загрижилъ да развие всичкитѣ си сили, да направи свободата и независимостъта, съ която го надарили султанскитѣ фермани, нужда, еднакво осѣщана, еднакво разбираана отъ всички, отъ млади и стари. Свободата трѣба да бжде пълна или никаква. Тѣй я схващали калоферци, които постоянно слушали пѣсенъта ѝ. прѣзъ пѣсенъта на Тун-